

**Afstemmingsverordening
Wet Werk en Bijstand en BBZ 2004
Gemeente Nieuwkoop 2013**

Afstemmingsverordening Wet Werk en Bijstand en BBZ 2004

De gemeenteraad van de gemeente Nieuwoop

gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders d.d. 15 januari 2013;

gelet op artikel 8 eerste lid, onderdeel b en i, artikel 18 van de Wet werk en bijstand;

besluit:

vast te stellen “de Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand en Bbz 2004 Gemeente Nieuwoop 2013”.

HOOFDSTUK 1 Algemeen

Artikel 1 Begripsomschrijving

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. **Wet:**
De Wet werk en bijstand;
 - b. **Bbz:**
Het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004;
 - c. **Bijstand:**
Algemene en bijzondere bijstand;
 - d. **Algemene bijstand:**
De bijstand ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan;
 - e. **Bijstandsnorm:**
De bijstandsnorm bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de wet;
 - f. **Bijzondere bijstand:**
De bijstand bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de Wet werk en bijstand;
 - g. **Maatregel:**
De verlaging van de bijstand wegens het niet nakomen of niet voldoende nakomen van de verplichtingen verbonden aan de bijstand als bedoeld in artikel 18 tweede lid van de wet.
 - h. **Belanghebbende:**
Degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.
 - g. **Bestuurlijke boete:** boete als bedoeld in artikel 18a vijfde lid van de Wet.

Artikel 2 Algemene bepalingen

1. Het college legt een maatregel op indien naar zijn oordeel een belanghebbende blijk heeft gegeven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan dan wel de uit de wet, het Bbz voortvloeiende verplichtingen niet of onvoldoende is nagekomen, met inbegrip van de verplichtingen die in het besluit tot toekenning of voortzetting van de bijstand zijn opgenomen.
2. De maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt afgestemd op de ernst van het feit en de gedraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging verweten kan worden en de omstandigheden waarin hij verkeert.
3. Bij de ernst van de gedraging wordt bij jongeren rekening gehouden met het feit dat voor jongeren een stringenter bijstandsbeleid dan voor ouderen van toepassing is.
4. Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan er afgezien worden van het opleggen van de maatregel als bedoeld in het eerste lid.

5. De maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt toegepast op de bijstandnorm en opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand nadat het besluit tot opleggen van de maatregel aan belanghebbende is bekend gemaakt.
6. In afwijking van het vorig lid kan de maatregel ook worden toegepast op de bijzondere bijstand indien aan belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de wet.
7. In afwijking van het eerste lid kan de maatregel worden toegepast op de bijzondere bijstand voor woonkosten en/of premie arbeidsongeschiktheidsverzekering aan zelfstandigen die algemene bijstand voor levensonderhoud krachtens de Bbz ontvangen of hebben ontvangen.
8. In afwijking van het vierde lid kan, voor zover het zelfstandigen betreft die een uitkering voor het levensonderhoud in de vorm van een geldlening op grond van het Bbz hebben ontvangen, de maatregel met terugwerkende kracht worden betrokken bij definitieve vaststelling van die bijstand.

Artikel 3 Het besluit tot opleggen van een maatregel

In het besluit tot opleggen van een maatregel worden in ieder geval vermeld:

- a. de reden van de maatregel, inclusief de wetsartikelen waarop de verplichting die niet is nagekomen is gebaseerd;
- b. de duur van de maatregel, en de juridische grondslag voor de duur;
- c. het percentage waarmee de bijstand wordt verlaagd, en de juridische grondslag van de hoogte van de maatregel;
- d. het bedrag waarmee de bijstand wordt verlaagd uitgaande van de bijstandsnorm; en, indien van toepassing,
- e. de datum met ingang waarvan de bijstandsuitkering wordt verlaagd;
- f. de reden om af te wijken van een standaard maatregel;
- g. mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift.

Artikel 4 Recidive en cumulatie

1. De duur van de maatregel wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na de vorige als verwijtbaar aangemerkte gedraging opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging uit dezelfde categorie. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 2 vierde lid.
2. Indien sprake is van meerdere verwijtbare gedragingen die zich tegelijk voordoen, wordt alleen de verlaging uit de hoogste categorie toegepast.

Artikel 5 Volharding en heroverweging

Indien de uitkeringsgerechtigde na de recidive genoemd in artikel 4 van deze verordening volhardt in de gedraging, kan het college de bijstand voor onbepaalde tijd verlagen, rekening houdend met de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Er dient dan binnen drie maanden een heroverweging van de verlaging plaats te vinden.

HOOFDSTUK 2

Geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen en/o behouden van algemeen geaccepteerde arbeid

Artikel 6 Categorieën

1. De gedragingen met betrekking tot het geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van werk, worden onderscheiden in vijf categorieën.
2. De categorieën omvatten de volgende gedragingen:
eerste categorie:
 - a. het zich niet als werkzoekende doen inschrijven bij het UWV werkbedrijf, dan wel de inschrijving niet of niet tijdig doen verlengen;
 - b. het indienen van een aanvraag voor algemene bijstand gedurende de termijn, genoemd in artikel 41, vierde lid van de wet.

tweede categorie:

- a. het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en te aanvaarden, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet;
- b. het niet naar vermogen trachten de mogelijkheden naar uit 's rijks kas bekostigd onderwijs te onderzoeken gedurende de termijn, genoemd in artikel 41 vierde lid van de wet;
- c. het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om, in verband met de arbeidsinschakeling, op een aangegeven plaats en tijd te verschijnen;
- d. het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;
- e. het niet naar vermogen verrichten van door het college opgedragen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de wet.

derde categorie:

- a. gedragingen die de inschakeling in arbeid belemmeren;
- b. het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een aangeboden voorziening als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet, waaronder begrepen sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling;
- c. het niet voldoen aan de aan de ontheffing verbonden re-integratieverplichtingen die een alleenstaande ouder heeft indien hem op grond van artikel 9a WWB een ontheffing van de arbeidsplicht is verleend.

vierde categorie:

- a. het door een persoon jonger dan 27 jaar in onvoldoende mate meewerken aan het opstellen, uitvoeren dan wel evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de wet;
- b. onvoldoende inzet tijdens de periode van vier weken als bedoeld in artikel 43 lid 4 en 5 van de wet.

vijfde categorie:

- a. het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- b. het door eigen toedoen niet behouden van arbeid in dienstbetrekking.

Artikel 7 De hoogte en duur van de maatregel

De maatregel behorend bij de in artikel 4 vermelde categorieën wordt vastgesteld op:

- a. vijf procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de eerste categorie;
- b. tien procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de tweede categorie;
- c. twintig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de derde categorie;
- d. vijftig procent bij de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de vierde categorie.
- e. honderd procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de vijfde categorie.

HOOFDSTUK 3

Overige gedragingen die leiden tot een maatregel

Artikel 8 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

1. Indien belanghebbende tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft getoond, wordt de bijstand verlaagd.
2. De maatregel als bedoeld in het eerste lid bedraagt bij algemene bijstand tien procent van de bijstandsnorm. De duur van de maatregel is afhankelijk van de termijn dat men hierdoor langer bijstandsafhankelijk is:
 - korter dan 3 maanden - duur verlaging 1 maand;
 - van 3 maanden tot 6 maanden - duur verlaging 3 maanden;
 - van 6 maanden en langer - duur verlaging 6 maanden.
3. Bij een combinatie van algemene en bijzondere bijstand wordt de maatregel toegepast op de algemene bijstand.

Artikel 9 Maatregel bij het niet tot uitbetaling komen van een voorliggende voorziening door toepassing van bestuurlijke boete.

1. Indien een voorliggende voorziening wegens verrekening van een bestuurlijke boete in verband met herhaalde schending van de inlichtingenplicht niet tot uitbetaling komt wordt dit als tekortschietend besef van verantwoordelijkheid aangemerkt. De bijstand wordt gedurende drie maanden verlaagd.
2. De verlaging op grond van het eerste lid bedraagt de eerste maand 100% en de tweede en de derde maand 20% van de bijstandsnorm bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de wet.
3. In afwijking van artikel 2 lid 5 kan de verlaging direct bij aanvang van de uitkering ingaan

Artikel 10 Zeer ernstige misdragingen

1. Indien belanghebbende zich zeer ernstig misdraagt jegens het college, de onder zijn verantwoordelijkheid vallende medewerkers, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de wet, als bedoeld in artikel 18 tweede lid van de wet, wordt onverminderd artikel 2 tweede lid, een maatregel opgelegd van 50 procent van de bijstandsnorm gedurende één maand.
2. Onder zeer ernstig misdragen als bedoeld in artikel 18 van de wet wordt verstaan dat:
 - Belanghebbende zich ten opzichte van een of meerdere bestuursleden of ambtenaren op zodanige wijze gedraagt dat hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat het betrokken bestuurslid of betrokken ambtenaar zich daardoor geschaad of bedreigd voelt;
 - Belanghebbende door zijn gedraging schade toebrengt aan het gebouw of de inventaris.
3. Van het opleggen van een maatregel bedoeld in het eerste lid kan, indien sprake is van verbaal geweld, worden afgezien en worden volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing, tenzij het verbale geweld plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een schriftelijke waarschuwing in verband met ernstig misdragen is gegeven.

Artikel 11 Nadere verplichtingen

Indien aan belanghebbende een of meerdere verplichtingen zoals bedoeld in artikel 55 van de wet zijn opgelegd en deze niet in voldoende mate worden nagekomen, wordt een maatregel opgelegd van twintig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand.

HOOFDSTUK 4 Bestuurlijke boete

Artikel 12 Verrekening bestuurlijke boete bij recidive

1. Het college verrekent het openstaande boetebedrag gedurende de eerste drie maanden na het moment van dagtekening van het besluit tot oplegging van een recidiveboete zonder dat het bepaalde in artikel 4:93, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht in acht wordt genomen.
2. De verrekening op grond van het eerste lid bedraagt de eerste maand 100% en de tweede en derde maand 20% van de bijstandsnorm bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de wet.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid verrekent het college het openstaande boetebedrag met inachtneming van artikel 4:93, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht indien hiervoor dringende redenen voor aanwezig zijn.

HOOFDSTUK 5 De zelfstandige ondernemer

Artikel 13 Doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening

Indien de zelfstandige niet voldoet aan de verplichtingen zoals bedoeld in artikel 38, eerste en tweede lid, van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004, wordt een maatregel opgelegd van honderd procent van de bijstandsnorm gedurende een maand.

HOOFDSTUK 6 Slotbepalingen

Artikel 14 Inwerkingtreding

De "Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand en Bbz 2004 Gemeente Nieuwkoop 2013" treedt in werking op 1 januari 2013 onder gelijktijdige intrekking van de "Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand en Bbz 2004 Gemeente Nieuwkoop 2012"

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: "Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand en Bbz 2004 Gemeente Nieuwkoop 2013".

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Nieuwkoop in zijn openbare vergadering van 28 februari 2013.

De griffier,

De burgemeester,

E. R. van Holthe

F. Buijserd

TOELICHTING

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Artikel 1 Begripsomschrijving

Lid 1

De begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben een gelijklopende betekenis als de omschrijving in de Wwb.

Artikel 2 Algemene bepalingen

Lid 1

Belanghebbende heeft een eigen verantwoordelijkheid voor de zelfstandige bestaansvoorziening. Dit houdt in dat aan het verkrijgen van een uitkering verplichtingen zijn verbonden die gelden vanaf de melding, dus al voordat het recht op bijstand is vastgesteld.

Lid 2

In deze afstemmingsverordening zijn voor de diverse gedragingen standaardmaatregelen vastgesteld. Desondanks blijft het mogelijk de op te leggen maatregel aan te passen aan de ernst van het feit en de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van belanghebbende.

Beoordeeld dient te worden of men als gevolg van de ernst van het feit en de gedraging, bijvoorbeeld afhankelijk van de zwaarte van de gedraging, omvang van de gevolgen of zoveelste recidive wil afwijken van de standaardverlaging. De mate van verwijtbaarheid dient altijd in de beoordeling meegenomen te worden. Hierbij dient de vraag gesteld te worden in hoeverre belanghebbende op de hoogte was/kon zijn van zijn verplichtingen, alsmede de psychische gesteldheid van belanghebbende. Bij het ontbreken van iedere verwijtbaarheid wordt er geen verlaging opgelegd. Bij de omstandigheden van belanghebbende dient overwogen te worden of de individuele financiële omstandigheden van belanghebbende aanleiding zijn om af te wijken van de standaardmaatregel.

Als gevolg van de ernst van het feit en de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden kan een maatregel hoger of lager worden vastgesteld dan de standaardmaatregel.

Lid 3

Bij het afzien van een maatregel wegens dringende redenen zijn de onder lid 2 genoemde criteria reeds beoordeeld en is men van mening dat er gelet op de verwijtbare gedraging een verlaging dient plaats te vinden. Echter wegens de dringende redenen wordt deze maatregel niet opgelegd.

Dringende redenen dienen individueel beoordeeld te worden: er is bijvoorbeeld sprake van een samenloop van omstandigheden, geen financiële ruimte of van opgewekte verwachtingen. Belanghebbende ontvangt een beschikking dat er is afgezien van een verlaging wegens dringende redenen. Een volgende verwijtbare gedraging zal als recidive worden beschouwd.

Lid 4

Een maatregel wordt in principe naar de toekomst opgelegd. Dit wil zeggen dat de verlaging na constatering direct geëffectueerd wordt zonder herziening van het recht. Uitzondering is de verlaging wegens schending van de inlichtingenplicht, welke met terugwerkende kracht wordt opgelegd.

Lid 5

De 18 tot 21 jarigen ontvangen een lage jongerennorm, die indien noodzakelijk wordt aangevuld door middel van aanvullende bijzondere bijstand in de kosten van

levensonderhoud. Indien de maatregel alleen op de lage jongerennorm wordt opgelegd, zou dit leiden tot rechtsongelijkheid ten opzichte van de 21 jarigen.

Artikel 3 Het besluit tot opleggen van een maatregel

Dit artikel geeft een opsomming van de zaken die in de beschikking moeten worden vermeld.

Artikel 4 Recidive en cumulatie

Indien er binnen één jaar na een eerste verwijtbare gedraging sprake is van herhaald verwijtbaar gedrag wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de duur van de maatregel.

Met de eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging verstaan die aanleiding is geweest tot een maatregel, ook indien de maatregel wegens dringende redenen niet is geëffectueerd.

Bij toepassing van recidive is niet altijd duidelijk van welk tijdstip moet worden uitgegaan, het tijdstip van de feitelijke gedraging of van het opleggen van de maatregel. Met "als verwijtbaar aangemerkte gedraging" wordt aangegeven dat een gedraging eerst beoordeeld dient te worden alvorens deze als verwijtbaar aangemerkt kan worden. Met andere woorden, bepalend is het tijdstip van het opleggen van de maatregel cq de verzenddatum van de beslissing.

Lid 1

Recidive kan slechts één keer worden toegepast. Bepalend voor de recidive is de datum waarop de eerste gedraging als verwijtbaar is aangemerkt en de belanghebbende hiervan redelijkerwijs op de hoogte had kunnen zijn, dus de verzenddatum van de beschikking naar aanleiding van de eerste gedraging.

Lid 2

Bij een samenloop van verwijtbare gedragingen, uit de 1e tot en met de 5e categorie, is het uitgangspunt dat alleen de verlaging uit de hoogste categorie plaatsvindt. Als er sprake is van verwijtbare gedragingen door een van de gezinsleden, wordt een verlaging op de gezinsnorm toegepast. Van alle gezinsleden wordt een recidiveregistratie bijgehouden. Het niet, niet geheel of niet tijdig voldoen aan de informatieverplichting is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het gezin.

In situaties, zoals bedoeld in dit artikel kan het zich voordoen dat de uitkeringsgerechtigde afkomstig is uit een andere gemeente en op het moment van de verwijtbare gedraging nog geen 12 maanden in de gemeente Nieuwook woonachtig is. Voor een goede uitvoering van deze verordening dient dan te worden nagegaan of er in de vorige gemeente een afstemming van de uitkering heeft plaatsgevonden. Wanneer een dergelijke afstemming heeft plaatsgevonden dan dient te worden nagegaan of deze gedraging ook bij de gemeente Nieuwook zou hebben geleid tot een verlaging van de uitkering. Wanneer dit het geval zou zijn geweest dan dient de grotere verwijtbaarheid van de gedraging tot uitdrukking te worden gebracht in een verdubbeling van de periode van verlaging van de uitkering.

Artikel 5 Volharding en heroverweging

Wanneer de uitkeringsgerechtigde volhardt in zijn verwijtbare gedragingen dan kan er een verlaging van de uitkering plaatsvinden die langer duurt dan drie maanden. Er zal dan telkens binnen drie maanden een heroverweging van de verlaging plaats dienen te vinden. Bij deze heroverweging hoeft niet opnieuw een besluit te worden genomen en alle feiten en omstandigheden hoeven niet opnieuw beoordeeld te worden. Een marginale beoordeling volstaat. Er dient slechts beoordeeld te worden of het redelijk is om de vastgestelde verlagen te continueren. Hierbij dient allereerst gekeken te worden of de uitkeringsgerechtigde thans wel aan zijn verplichtingen voldoet. Wanneer dit het geval is kan besloten worden om af te zien van continuering van de verlaging van de uitkering. Wanneer de uitkeringsgerechtigde nog steeds niet voldoet aan zijn verplichtingen dan zal alsnog gekeken dienen te worden naar de omstandigheden waarin de uitkeringsgerechtigde verkeert. In een dergelijke situatie kan ook overwogen worden om het percentage waarmee de uitkering verlaagd wordt te verhogen, omdat de reeds toegepaste verlaging kennelijk niet het gewenst effect heeft.

HOOFDSTUK 2

Geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen en/of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid.

Artikel 6 Categorieën

Lid 1

De Wet werk en bijstand stelt werk boven inkomen. Alle inspanningen van de belanghebbende en de gemeente dienen gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Onder arbeidsinschakeling wordt verstaan het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid zonder dat daarbij gebruik wordt gemaakt van een daarop gerichte voorziening die door de gemeente wordt aangeboden.

In beginsel is iedereen verplicht om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en te aanvaarden. Er worden geen beperkende voorwaarden gesteld aan de aard en de omvang van het werk en de aansluiting op opleiding en ervaring, maar alle arbeid die maatschappelijk aanvaard is, dient geaccepteerd te worden. Deze algemene omschrijving van de plicht tot arbeidsinschakeling is vastgelegd in artikel 9 van de wet.

Er worden vijf categorieën onderscheiden. Bij de indeling ervan is uitgegaan dat de ernst van het feit toeneemt naarmate de gedraging concretere gevolgen heeft voor het niet verkrijgen of behouden van betaalde arbeid.

Lid 2

De eerste categorie, onderdeel a, betreft de formele verplichting om zich als werkzoekende in te schrijven bij het UWV werkbedrijf (via werk.nl of op het Werkplein) en ingeschreven te doen blijven. Onderdeel b betreft de verplichting voor de jongere om een aanvraag niet eerder in te dienen dan vier weken na melding.

De tweede categorie betreft de verplichting tot een actieve opstelling op de arbeidsmarkt, de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende om bijvoorbeeld voldoende te solliciteren en te voldoen aan een oproep.

De derde categorie omvat verwijtbare gedragingen die zijn toegesneden op het niet (voldoende) nakomen van de re-integratieverplichting. Daarbij kan echter (nog) niet worden gesteld dat de belanghebbende hierdoor concrete kansen op werk of concreet uitzicht op werk heeft verspeeld. Hierbij gaat het met name om gedragingen die het re-integratietraject belemmeren.

Het gaat hier om gedragingen die de kansen op arbeidsinschakeling belemmeren.

Voorbeelden van deze categorie zijn negatieve gedragingen bij sollicitaties en onvoldoende meewerken aan het opgesteld re-integratietraject waaronder ook sociale activering verplicht kan worden gesteld.

Onderdeel c. heeft betrekking op de verplichting van de alleenstaande ouder die ontheven is van de arbeidsplicht om in voldoende mate mee te werken aan het opstellen, uitvoeren dan wel evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de wet.

De vierde categorie onderdeel b. betreft de verplichting voor de jongere om gedurende de zoekperiode van vier weken naar vermogen werk te vinden.

De vijfde categorie betreft het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid alsmede door eigen toedoen voorafgaand aan de aanvraag betaalde arbeid niet behouden dan wel tijdens de bijstand deeltijd arbeid niet behouden.

Artikel 7 De hoogte en duur van de maatregel

Spreekt voor zich.

HOOFDSTUK 3

Overige gedragingen die leiden tot verlaging

Artikel 8 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Lid 1

Onder tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan wordt in dit artikel verstaan: dusdanige gedragingen die tot (meer) bijstandsbehoefte geleid hebben, anders dan de overige expliciet genoemde gedragingen in deze Afstemmingsverordening. Hieronder valt onder meer het op onverantwoorde wijze interen van vermogen, onderbedeling bij echtscheiding, niet verzekerd zijn tegen brandschade of wettelijke aansprakelijkheid jegens derden. Dit artikel is van toepassing op zowel de algemene bijstand als de bijzondere bijstand. Deze gedragingen kunnen qua ernst dermate verschillen dat het niet mogelijk is om hier één standaardmaatregel voor toe te passen.

Lid 2

Er is hier voor gekozen om voor de hoogte van de maatregel een standaardpercentage toe te passen en de ernst van de gedraging uit te drukken in de duur van de maatregel. Bij de vaststelling van de duur van de maatregel dient beoordeeld te worden hoe lang betrokkene onafhankelijk van bijstand zou zijn gebleven, indien hij wel voldoende besef van verantwoordelijkheid had getoond. Hier worden richtlijnen gegeven ten aanzien van de duur. Dit laat onverlet de mogelijkheid om af te wijken van duur en/of hoogte op basis van de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de belanghebbende.

In tegenstelling tot de verplichtingen ten aanzien van arbeidsinschakeling, welke alleen betrekking hebben op de algemene bijstand, kan ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid ook bij bijzondere bijstand voorkomen. Behoudens de in deze verordening expliciet uitgewerkte gedragingen, dient de maatregel individueel te worden vastgesteld, rekeninghoudend met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Als richtlijn kan bij periodieke bijzondere bijstand wel hetzelfde percentage gehanteerd worden als bij algemene bijstand, namelijk tien procent.

Lid 3

Indien belanghebbende zowel algemene als bijzondere bijstand ontvangt, bijvoorbeeld levensonderhoud en woonkostoetoeslag, wordt de maatregel in principe alleen toegepast op de algemene bijstand. Hierbij dient het causaal verband beoordeeld te worden tussen de gedraging en de maatregel. Heeft de overtreding alleen betrekking op de bijzondere bijstand, bijvoorbeeld niet aanvullend verzekerd zijn voor ziektekosten, dan kan de maatregel alleen worden toegepast op de bijzondere bijstand.

Artikel 9 Maatregel bij het niet tot uitbetaling komen van een voorliggende voorziening door toepassing van bestuurlijke boete.

Zoals in de Algemene toelichting is aangegeven wordt met de Handhavingswet ook het sanctieregime in de overige sociale zekerheidswetten aangescherpt. Het boeteregime is vergelijkbaar (boete ter hoogte van de te veel ontvangen uitkering en bij recidive 150% daarvan), maar in afwijking van de WWB moet het uitstaande boetebedrag voor een termijn van vijf jaren verrekend worden zonder rekening te houden met de beslagvrije voet. Dit houdt in dat belanghebbende dan geen beschikking heeft over zijn (andere) uitkering en als middelen ontbreken, zal er een beroep op bijstand worden gedaan.

Er is dan in feite sprake van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Door eigen gedrag ontvangt men geen andere uitkering. Dit is een maatregelwaardige gedraging. De huidige verordening heeft geen bepaling die volledig is toegesneden op deze situatie. Het onderhavige artikel voorziet daarin. Het is zo geregeld dat belanghebbende in beginsel in een feitelijk met de recidiverende bijstandsgerechtigde vergelijkbare situatie terecht komt. Dit

houdt in dat belanghebbende, gelijk aan de bepaling van artikel 4 onder hoofdstuk III, een maand geen uitkering ontvangt en de daarop volgende twee maanden een verlaging krijgt van 20%.

Het gaat hier om een verlaging van de bijstand op grond van artikel 18 WWB. De maatregel moet afgestemd moeten worden op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden. Als afgeweken wordt van de standaard maatregel, zoals opgenomen in dit artikel, zal dit gemotiveerd moeten worden.

Artikel 10 Zeer ernstige misdragingen

Onder de term: 'zeer ernstig misdragen' kunnen diverse vormen van agressie worden verstaan, zij het dat er sprake moet zijn van verwijtbaarheid en van gedrag dat in het normale menselijke verkeer in alle gevallen als onacceptabel kan worden beschouwd. Er kan alleen een maatregel opgelegd worden indien er een verband bestaat tussen de ernstige misdraging en (mogelijke) belemmeringen voor de gemeente Nieuwoop bij het vaststellen van het recht op een uitkering.

Artikel 11 Nadere verplichtingen

In artikel 55 van de wet wordt de mogelijkheid geboden om de naast de in Hoofdstuk 2 van de wet verplichtingen die aan het recht op bijstand verbonden zijn of kunnen worden bepaalde andere verplichtingen op te leggen die strekken tot arbeidsinschakeling of vermindering dan wel beëindiging van de bijstand. De verplichting om zich onder medische behandeling te stellen, is expliciet opgenomen in het artikel. Een ander voorbeeld is de verplichting om zich als woningzoekende in te schrijven indien er woonkostentoeslag wordt verstrekt voor een te hoge huur.

HOOFDSTUK 4 Bestuurlijke boete

Artikel 12 Verrekening bestuurlijke boete bij recidive

Artikel 4:93, vierde lid, van Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat verrekening niet mogelijk is voor zover beslag op de vordering nietig zou zijn. Concreet houdt dit in dat bij verrekening in beginsel rekening moet worden gehouden met de beslagvrije voet zoals deze zijn regeling vindt in artikel 475c tot en met 475e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Zoals reeds aangegeven geeft de WWB het college de bevoegdheid om deze bepaling in de eerste drie maanden na oplegging van de boete buiten toepassing te laten. Het college mag dus de openstaande boetevordering (zowel de recidiveboete als een wellicht nog openstaand bedrag in verband met de eerdere boete) in deze eerste drie maanden volledig met een eventueel bijstandsrecht verrekenen.

Met de bepaling in het tweede lid is gekozen voor een gunstigere regeling dan op grond van de wet mogelijk is, namelijk de eerste maand 100% verrekening en de daarop volgende twee maanden 20%. Hiervoor is gekozen omdat het gaat om belanghebbenden, die ondanks de (herhaalde) fraude nog steeds op bijstandsniveau leven. Zou dit niet zo zijn, dan zou geen bijstand worden verstrekt en gelden deze regels niet (beslagvrije voet is dan van toepassing). Op het moment dat iemand op bijstandsniveau leeft en daarnaast een flinke boete opgelegd heeft gekregen, die hij moet terugbetalen naast de fraudevordering, zijn de gevolgen erg groot als er drie maanden geen inkomsten zijn. Als de vaste lasten drie maanden lang niet worden betaald, leidt dit tot extra schulden die haast onoverkomelijk zijn voor deze doelgroep. Op het moment dat belanghebbenden hierdoor in de schuldhulpverlening komen, mag de gemeente op grond van de wet ook niet meer meewerken aan een minnelijke schuldregeling, omdat er sprake is van een fraudevordering.

In het derde lid van dit artikel staat benoemd dat het college, ondanks de in de wet opgenomen bevoegdheid toch de beslagvrije voet bij verrekening in acht neemt bij dringende omstandigheden. Hieronder vallen in ieder geval twee situaties die ook tijdens de parlementaire behandeling van de wet expliciet zijn benoemd. Er is dan sprake van dringende redenen en bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Deze regel wordt slechts

toegepast indien er voor (mede)belanghebbende minderjarige gezinsleden onaanvaardbare consequenties zouden optreden (situatie 1). Uitsluitend het feit dat het de (mede)belanghebbende minderjarige gezinsleden ontbreekt aan de noodzakelijk middelen om in het bestaan te voorzien is geen reden om te spreken van dringende redenen. Een andere dringende reden kan aan de orde zijn als de gezondheidstoestand van een van de belanghebbenden ernstig wordt bedreigd (situatie 2), omdat men niet over de noodzakelijke medicatie of behandeling kan beschikken. Bij toepassing van het derde lid moet het dus gaan om een uitzonderlijke individuele situatie. Vast dient te staan dat er sprake is van een incidenteel geval en dat de behoeftige omstandigheden waarin men verkeert op geen enkele andere wijze kan worden verholpen. Indien toepassing aan het derde lid wordt gegeven zal dit goed gemotiveerd moeten worden.

HOOFDSTUK 5

De zelfstandig ondernemer

Artikel 13 Doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening

Aan een zelfstandige kunnen op grond van artikel 38 eerste lid Bbz 2004 specifieke verplichtingen gericht op een doelmatige bedrijfs- of beroepsuitoefening worden opgelegd. Het stellen van deze verplichtingen is aan de orde wanneer er sprake is van gebreken in de bedrijfsvoering en wanneer, zonder aanpassing hiervan, de voortzetting van het bedrijf of beroep in gevaar komt. Aangezien het uiteindelijke doel van de Bbz 2004 is dat de zelfstandige middels zijn bedrijf of beroep zelf in de kosten van verdere exploitatie en zijn levensonderhoud kan voorzien, is de hoogte van de maatregel vastgesteld conform een gedraging van de vijfde categorie.

HOOFDSTUK 6

Slotbepalingen

Artikel 14 Inwerkingtreding

De "Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand en Bbz 2004 Gemeente Nieuwoop 2012" treedt in werking op 1 april 2012 of op een latere datum wanneer de opheffing van de gemeenschappelijke regeling ISD de Rijnstreek plaats heeft.

Voor deze verordening immers in werking kan treden moet de gemeenschappelijke regeling ISDR door de raden van alle deelnemende gemeenten eerst worden opgeheven. De feitelijke datum van inwerkingtreding van de verordening is dus de datum waarop de gemeenschappelijke regeling is opgeheven. Is de gemeenschappelijke regeling niet op 1 april 2012 opgeheven doordat b.v. een van de raden van de deelnemende gemeenten dit niet vastgesteld heeft dan blijft de ISDR verantwoordelijk en de oude ISDR verordening geldend. De officiële datum van opheffing van de ISD de Rijnstreek is dan de nieuwe datum van ingang van deze verordening.